

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204740
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8614204740.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a sudcov JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Anny Ilčinovej, v sporovej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpeného: TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: R. S., W.. X.X.XXXX, F. V. XXX, právne zastúpenému JUDr. Pavlom Lechmanom, advokátom, so sídlom Kračunovce 97, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Nám. Legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO: 42 343 828, právne zastúpeného JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 163/66, o zaplatenie 14.825,10 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník, č.k. 2C/195/2014-263 z 11.2.2019, takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

Vedľajší účastník Zrušenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“ má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcu zaviazal nahradiť žalovanému a vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v rozsahu 100 %.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 14.825,10 eur s 8,50 % úrokom z omeškania ročne od 12.8.2013 do zaplatenia a úroku z omeškania zo splátok za obdobie od 2.12.2011 do 11.8.2013 vo výške 255,26 Eur. Právny predchodca žalobcu uzatvoril so žalovaným zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej mu poskytol spotrebný úver - bezúčelový vo výške 12.000,- Eur, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať mesačnými splátkami vo výške 170,93 Eur v posledný deň kalendárneho mesiaca, pričom splatnosť prvej splátky bola dňa 1.3.2009 a poslednej splátky dňa 1.2.2019. Pohľadávku voči žalovanému mal žalobca získať na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/CE zo dňa 27.6.2013. Právny predchodca žalobcu využil svoje právo podľa § 565 Občianskeho zákonníka a pre nesplnenie splátky žiadal o zaplatenie celej pohľadávky. Podľa § 53 ods. 9 OZ, dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565 OZ, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa a v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítat'. Z kontextu tohto ustanovenia však možno vyvodit', že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zosplatenie celej pohľadávky do dňa, keď má dôjsť

k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť. Z predložených dokladov nevyplývalo, že by dodávateľ upozornil žalovaného na to, že mieni vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemožno považovať za splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ, pretože týmto listom právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že týmto uplatňuje svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil spätne ku dňu 17.5.2013 (list je datovaný dňa 20.5.2013). Za splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ nemožno považovať ani list zo dňa 15.2.2011 (č.l. 44 spisu). V tejto výzve právny predchodca žalobcu žalovanému oznamoval, že splácanie pohľadávky je v omeškaní ku dňu 31.1.2011 vo výške 433,71 eur s prísl. a žalovaného vyzval, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 10 dní od doručenia tejto výzvy. V ďalšom texte ho upozorňoval, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy pristúpi k zvereniu vymáhania predmetnej pohľadávky do mandátnej správy tretej osobe. V predmetnej výzve nebola žiadna zmienka o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Žiadne iné listy, výzvy, upomienky či upozornenia právneho predchodcu žalobcu, ktoré by preukazovali splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ, obsahom súdneho spisu neboli, preto žalobca ohľadne preukázania splnenia tejto povinnosti neunesol dôkazné bremeno, dôsledkom ktorej je neplatnosť vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu. Vzhľadom k tomu, že žalobca nepreukázal, že pohľadávku banky bolo možné postúpiť na neho, súd prvej inštancie mal za to, že zmluvu o postúpení pohľadávky treba považovať v zmysle § 39 OZ za neplatný právny úkon. V konaní nebolo preukázané, že žalobca nadobudol platne pohľadávku Slovenskej sporiteľne, a.s. voči žalovanému zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 9.2.2009, preto súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP.

4. Proti rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f/ CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

5. Namietal, že postup podľa § 53 ods. 9 OZ nepredpokladá samostatné predchádzajúce písomné upozornenie dodávateľa na uplatnenie tohto práva. Dodávateľ môže spotrebiteľa upozorniť na uplatnenie tohto práva aj priamo v podaní, ktorým si toto právo uplatňuje. Postupca využil svoje oprávnenie podľa § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a podaním zo dňa 20.05.2013 upozornil žalovaného, že si toto právo uplatňuje. Zároveň žalovaného vyzval k dobrovoľnej úhrade pohľadávky, t. j. k zosplateniu úveru prišlo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie v zmysle § 53 ods. 9 OZ. Postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru v súlade s § 53 ods. 9 OZ. Žalobca sa nestotožnil ani so súdnym výkladom § 92 ods. 8 ZoB, v zmysle ktorého podľa názoru súdu môže byť v súlade s týmto ustanovením predmetom postúpenia pohľadávky zo strany banky na inú osobu len pohľadávka, ktorá je už splatnou. Peňažný záväzok (dlh) žalovaného vznikol už splnením záväzku postupcu, t. j. peňažný záväzok žalovaného vznikol už poskytnutím dohodnutej sumy peňažných prostriedkov v prospech žalovaného. Dohoda zmluvných strán o vrátení poskytnutých peňažných prostriedkov s úrokmi v pravidelných mesačných splátkach nemá žiadny vplyv na výšku alebo existenciu záväzku dlžníka, týka sa výlučne spôsobu zaplatenia jeho záväzku a závisí výlučne od vôle veriteľa. Ani zo znenia § 92 ods. 8 ZoB nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už splatná. V konaní bolo preukázané, že pred postúpením pohľadávky postupca dodržal všetky podmienky stanovené § 92 ods. 8 ZoB. V konaní bolo preukázané, že žalovaný bol v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči postupcovi nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní a zároveň bolo preukázané, že žalovaný bol postupcom opakovane vyzvaný na úhradu omeškaných splátok, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 15.02.2011 a výzvou zo dňa 20.05.2013 označenou ako „oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“. Nakoľko § 89 ods. 1 ZoB pripúšťa úpravu vzťahov medzi bankou a klientom odchyľne od ustanovení ZoB, pričom § 92 ods. 8 ZoB nevyklučuje odchyľnu úpravu vzájomných vzťahov, zmluvné strany si dohodli otázku postúpenia odchyľne od predmetného zákona, a to priamo v zmluve - v čl. I bode 7 Zmluvy, resp. v bode 19.16 Všeobecných obchodných podmienok. Preukázanie splnenia podmienok v zmysle § 92 ods. 8 ZoB v konaní nebolo potrebné, keďže žalobca preukázal, že zmluvné strany si vzájomné práva a povinnosti upravili odchyľne od § 92 ods. 8 ZoB. Žalobca sa nestotožnil ani s rozhodnutím súdu o nároku na náhradu trov konania, kedy súd v rozpore s § 255 ods. 1 CSP priznal združeniu nárok na náhradu trov konania. Keďže združenie nebolo v súdenom prípade stranou sporu, súd nebol oprávnený v zmysle § 255 ods. 1 CSP priznať tomuto subjektu (odlišnému od strán sporu) nárok na náhradu trov konania. V zmysle § 255 ods. 1

CSP združenie nie je subjektom, ktorému môže byť náhrada trov konania priznaná. Súd mal preto o uplatnených trovách konania združenia rozhodnúť tak, že združeniu nárok na náhradu trov konania nemal priznať, nakoľko združenie nie je subjektom, ktorému môže byť nárok na náhradu trov konania priznaný.

6. S poukazom na uvedené žalobca navrhol napadnutý rozsudok zmeniť, t.j. žalobe vyhovieť a zaviazat' žalovaného k zaplateniu sumy 14.825,10 eur s prísl. a priznať mu nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

7. Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu konštatoval, že žalobca nepreukázal, že žalovaný prevzal uvedené výzvy t.j. výzvu zo dňa 15.2.2011 a výzvu zo dňa 20.5.2013. K otázke aktívnej legitímácie žalovaný uviedol, že žalobca nepreukázal doručenie uvedených výziev, ani oznámenia o postúpení pohľadávky. Žiadne listiny, na ktoré žalobca poukazoval, a ktoré do spisu predložil, neboli žalovanému doručované s návratkou. Postupca nesplnil svoju zákonnú povinnosť, ktorú mu ukladal § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na relevantný význam cesie v právnej sfére dlžníka, bol postupca zo zákona povinný oznámiť mu túto skutočnosť bez zbytočného odkladu (denunciácia). K platnému postúpeniu pohľadávky nedošlo, preto žalobca nie je v tomto konaní aktívne legitímovaným subjektom.

8. Žalovaný preto navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania.

9. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

10. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

11. Súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie v potrebnom rozsahu, na základe ktorého správne zistil skutkový stav a vo veci aj správne rozhodol. Skutkové zistenia súdu prvej inštancie zodpovedajú vykonanému dokazovaniu a odôvodnenie rozhodnutia má podklad v zistení skutkového stavu. Na týchto správnych skutkových zisteniach súdu prvej inštancie nič sa nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania, pričom nemožno mať pochybnosti ani o správnom právnom posúdení prejednávanej veci súdom prvej inštancie.

12. Aktívnu vecnou legitímáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - žalobcovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

13. Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách (ďalej len „ZoB“), ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

14. Podľa § 53 ods. 9 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 1.3.2012 do 30.9.2013, t.j. v čase vyhlásenia mimoriadnej splatnosti právnym predchodcom žalobcu (ďalej len „OZ“), ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

15. Z listu právneho predchodcu žalobcu zo dňa 20.5.2013 (č.l. 60 spisu) je zrejmé, že využil svoje právo podľa § 565 OZ a pre nesplnenie splátky žiadal o zaplatenie celej pohľadávky.

16. Podľa § 53 ods. 9 OZ dodávateľ môže uplatniť právo vyplývajúce z § 565, t.j. žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené) najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. Toto právo však môže uplatniť iba za podmienky, že naň upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní. Z tejto úpravy jednoznačne nevyplýva, od akej udalosti treba túto lehotu počítať. Z celého kontextu ustanovenia však možno vyvodíť, že musí uplynúť najmenej 15 dní odo dňa, keď dodávateľ upozornil spotrebiteľa, že uplatňuje právo na zaplatenie celej pohľadávky, do dňa, keď má dôjsť k splatnosti celej pohľadávky, resp. do dňa, keď ju má spotrebiteľ uhradiť.

17. Z obsahu spisu nevyplýva, že by dodávateľ upozornil žalovaného na to, že mieni vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru.

18. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru nemožno považovať za splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ, pretože týmto listom právny predchodca žalobcu žalovanému oznámil, že týmto uplatňuje svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky a mimoriadnu splatnosť úveru vyhlásil spätne ku dňu 17.5.2013 (list je datovaný 20.5.2013).

19. Za splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ rovnako nemožno považovať ani Výzvu zo dňa 15.2.2011 (č.l. 44 spisu). V tejto výzve právny predchodca žalobcu žalovanému oznamoval, že splácanie pohľadávky je v omeškaní ku dňu 31.1.2011 vo výške 433,71 eur a žiadal ho, aby dlžnú sumu uhradil najneskôr do 10 dní od doručenia tejto výzvy. V ďalšom texte ho upozorňoval, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy pristúpi k zvereniu vymáhania predmetnej pohľadávky do mandátnej správy tretej osobe. V predmetnej výzve nie je žiadna zmienka o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru.

20. Žiadne iné listy, výzvy, upomienky či upozornenia právneho predchodcu žalobcu, ktoré by preukazovali splnenie povinnosti podľa § 53 ods. 9 OZ obsahom súdneho spisu nie sú, preto žalobca ohľadne preukázanie splnenia tejto povinnosti neunesol dôkazné bremeno.

21. Dôsledkom nesplnenia povinnosti žalobcu, resp. jeho právneho predchodcu, uloženej mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 OZ tento úkon odporuje zákonu.

22. Ak nedošlo k platnému a účinnému zosplateniu úveru, právny predchodca žalobcu postúpil živý bankový úver.

23. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 ZoB môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (1) splatnými, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy a po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Cdo 147/2017).

24. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

25. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu

K. R. L., L..C..I.. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu K. R. L., L..C..I.. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu K. R. L., L..C..I.. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013).

26. Ustanovením § 92 ods. 8 ZoB sa sledovalo sprísnenie postúpenia cesie bankovej pohľadávky zo sféry kontrolovanej centrálnou bankou a umožniť dlžníkovi, ktorý poruší zmluvné podmienky, aby v primeranom čase vykonal nápravu a zotrval vo vzťahu s bankou, s ktorou dojednal finančnú službu („Toto právo banka nemá, ak klient uhradil omeškaný peňažný záväzok ešte pred postúpením pohľadávky...“). Zákonné podmienky akými sú napr. postúpenie iba splatnej pohľadávky, písomná výzva, 90 dňová lehota nepodporuje záver, že by hlavným cieľom sprísnenia cesie bankovej pohľadávky bola ochrana bankového tajomstva.

27. V prejednávanej veci teda podmienka písomnej výzvy na zaplatenie dlžného úveru a následného dlžníkovho omeškania presahujúceho 90 dní splnená nebola, pretože oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru je z 20.5.2013 a zmluva o postúpení pohľadávky je datovaná 27.6.2013.

28. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že s účinnosťou od 01.01.2017 zákonom č. 299/2016 Z.z. zákonodarcu pristúpil k ďalšiemu sprísneniu postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach, a to k zúženiu okruhu subjektov, na ktoré je možné postúpiť bankovú pohľadávku (napr. splatenie vkladu do základného imania u postupníka najmenej 500.000 eur, vylúčenie obchodníkov s oprávnením poskytovať spotrebiteľské úvery do 10.000 eur a pod.). Striktné podmienky postúpenia pohľadávky vo svojom súhrne opodstatňujú záver o zákaze postúpenia bankovej pohľadávky so súčasným stanovením výnimiek z tohto zákazu a nepodporujú záver o možnosti odklonu od pravidla cesie bankovej pohľadávky v neprospech spotrebiteľa (viď. tiež odkaz 72c v § 89 ods.1 ZoB).

29. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

30. „Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), L. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21.10.2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák.. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv než má, je neplatnou aj zmluva z 01.12.2010, ktorou advokátska kancelária Q. & Q., L. L. C. I. postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia“ (rozsudok Krajského súdu v Bratislave vo veci sp.zn. 6Co 58/2016).

31. Ustanovenie § 89 ods. 1 ani iné ustanovenie ZoB účinné v čase uzavretia zmluvy o úvere a v čase uzavretia zmluvy o postúpení pohľadávok neumožňovalo banke a jej klientovi upraviť si práva a povinnosti z obchodov odchylné od tohto zákona alebo osobitného predpisu. Keďže znenie bodu 19.16 VOP umožňuje postúpenie bankovej pohľadávky bez splnenia podmienok stanovených v § 92 ods. 8 ZoB, je v rozpore so zákonom. Odvolací súd má za to, že § 92 ods. 8 ZoB je kogentným ustanovením a dohodou zmluvných strán sa od neho nemožno odchyliť.

32. Keďže žalobcom nebolo preukázané naplnenie všetkých predpokladov možnosti postúpenia pohľadávky tak, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 ZoB (splatnosť postupovanej pohľadávky v čase jej postúpenia), postúpenie pohľadávky nie je možné považovať za platné, a to s poukazom na § 39 OZ. S ohľadom na túto skutočnosť odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nie je nositeľom práva, ktoré bolo predmetom postúpenia a žalobcom uplatnené v tomto konaní, preto mu nie je možné toto právo priznať.

33. Vo vzťahu k odvolacím námietkam týkajúcim sa priznania náhrady trov konania Združeniu odvolací súd uvádza, že procesná aktivita Združenia evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov.

34. Občianske združenie je plne legitimovaným subjektom na vystupovanie v tomto konaní ako subjekt, ktorý ochraňuje práva spotrebiteľa, a to v zmysle § 93 ods. 2 O.s.p. účinného do 30.6.2016.

35. Pri posudzovaní účelnosti vynaložených trov je potrebné prihliadnuť na to, že Združenie poskytlo žalovanému kvalifikovanú ochranu. Ochrana práv spotrebiteľov v tomto konaní zo strany Združenia bola účinná, nakoľko po vstupe do konania sa vo veci vyjadriť a vznieslo námietku nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu, čo bol úkon nepochybne na prospech spotrebiteľa. Činnosť Združenia bola účelná, pretože viedla k sledovanému cieľu za použitia primeraných prostriedkov a nie je možné ju hodnotiť ako neúčelnú.

36. Združenie vstúpilo do konania oznámením dňa 22.9.2014. Splnenie podmienok na vstup vedľajšieho účastníka do konania (udelenie súhlasu so vstupom do konania), ktoré boli do právnej úpravy zavedené až s účinnosťou od 01.01.2015 nemožno vyžadovať vtedy, ak vedľajší účastník vstúpil do konania za účinnosti predošlej právnej úpravy (v čase do 31.12.2014). Tým by sa totiž odňal účinok procesného úkonu (vstupu vedľajšieho účastníka do konania), ktorý už nastal.

37. V súvislosti s otázkou vedľajšieho účastníctva odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/181/2015 zo dňa 22.11.2016, podľa ktorého: „Aj oznámenie určitého subjektu, že vstupuje do konania ako vedľajší účastník na žalujúcej alebo žalovanej strane, je totiž procesným úkonom, ktorého účinky - vznik vedľajšieho účastníctva - zostávajú v zmysle § 470 ods. 2 veta prvá CSP zachované. Iný výklad, podľa ktorého vedľajšie účastníctvo takéhoto subjektu účinnosťou CSP bez ďalšieho zaniklo, by odporoval ústavným zásadám ochrany nadobudnutých práv a ochrany legitímneho očakávania, vyplývajúcim z princípu právnej istoty ako jedného zo základných princíпов právneho štátu“.

38. Správnemu rozhodnutiu vo veci samej preto zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ako aj vo vzťahu medzi žalobcom a vedľajším účastníkom.

39. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP).

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Združenie, ktoré vystupovalo na strane žalovaného, bolo v odvolacom konaní taktiež úspešné, preto mu taktiež vznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania v zmysle § 255 ods. 1 CSP v spojení s § 396 ods. 1 CSP. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,

- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods.1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá ma vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).